

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 52 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKEKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

Az erdélyi szászok

sok fájdalomát és keserűségét tolmácsolja a barcasági szász kerületi választmány elnöke a szervezet mandátumának lejáratá alkalmából. Végigmenve a kormányzat által az utóbbi években hozott törvények és rendelkezések során, megállapítja, hogy valamennyi, többé vagy kevésbé, háttérbe szorította és megkárosította a romániai németiséget, elsősorban az erdélyi szászokat. Különösen keserűen fakad ki a kiváló vezetőférfiú ama hallatlan pusztítás ellen, melyet az erőszakos kormányzat a szász nép anyagi javaiban és a szász tisztviselők eddigi pozíciójában és befolyásában tett. Ez utóbbiakat a városokban, a vármegyékben, de a periferiákon is vagy románokkal váltották föl, vagy olyan alárendelt jog és hatáskör nélküli helyzetbe szorították, a mely már inkább tűrő megalázottsághoz, mint öntudatos hivatalviseléshez hasonlít.

Csak egy példa rá, a barcasági kerületi választmány elnökének panaszai kapcsán, miképpen török le darabonként és tucatonként a régi közigazgatás kipróbált oszlopait, Brassóváros kiváló polgármesterének, dr. Schnell Károlynak a sorsa. Esztendőnk óta heroikus küzdelmet fejtett ki a korábbi autonómia és a város három népfaja közti egyensúly és jogszerű arányosság biztosítása végett, de nemcsak nem érvényesíthette alkotmányos akaratát és nem is felfogását, hanem még szüntelen nyomásnak, bizalmatlanságnak s a kormány által ki nem védett támadásoknak is ki volt téve. Végre is a saját kérésére nyugdíjazták ezt a városa és polgársága javán egész lelkével csüngő, puritán, demokrataszellemű és a társadalmi összhangjáért érző és munkáló férfit, hogy utána özönvíz, vagy legalább is gátszakító árvíz következék.

A szászok hivatali pozíciója ellen indított rendszeres támadás, mely Nagy-szebenben társadalmi akcióval bővült ki, egyúttal támadás a nemzeti kisebbségek egykori tisztelt és törvényben védett nyelvi és kulturális szabadsága ellen. Bár a szászok annak idején bizonyos területeken, ahol többségben voltak, a városi és vármegyei adminisztrációra, sőt a közéletre is rányomták a saját nemzeti bélyegüket, legalább szigorú rendszertellességgel, törvénytisztelettel és a más népek iránt tartozó lojalitással viselkedtek. A mai rendszer azonban faji kizárólagosságra törekszik és az egyéni érdem és érték mellőzésével mindenkor a hatalmi és a többségi szempontot tartja irányadónak. Ez még olyan téren is megnyilatkozik, ahol a közérkölcös tilalomfaja a legszembetűnőbben parancsol, városi vagy vármegyei telkek kisajátításában, ahol a legilletéktelenebb és legérdemtelenebb is nagyobb értékhez jut a faj címén, mint a legilletékesebb és legérték-

esebb, ha nem tartozik a többségi nemzethez vagy a többségi párthoz.

Elnyomatottságuk és főképp kiszorításuk a közfunkció teréről, eddigi szabadságuk és befolyásuk után, méltán keseríti szász testvéreinket. Nyelvük és egyéniségük hatalmi elfojtásának hangulatában nem is lelkesedhetnek ama célokért, melyeket a kormány főképp a pártérdek szolgálatára tűzött ki, s a bennük létező kiváló munkaerő lassanként megörlődik, ép úgy mint az elnyomott magyar tisztviselőké.

A kormányzatnak az ország érdekében kellene visszaállítania a közigazgatás egészséges szellemét és a jogegyenlőség elve alapján a magyar és német tisztvi-

selőknek biztosítani a munka örömet, a hivatás szeretetét, az állam nagy feladatáért való odaadó lelkesedést.

A hatalmi nyomással szemben, mint dr. Depner mondja a bucsubeszédében, a szászok számítanak a többi kisebbség együttműködésére. Méltán számíthatnak rá. A magyarság már korábban készségét nyilvánította rá és a Brassói Lapok minden alkalommal sürgetti a bajtársi közösség megszervezését. Ez a szövetséges harc visszahozhatja még a kisebbségi tisztviselők méltó pozícióját a közhivatalokban és a népi kulturák olyan tisztelét, mely méltó nemzetünk multjához és hivatásához.

Az ügyészség hozzáfogott a frankhamisitók elleni vádirat elkészítéséhez

A francia rendőrtisztek beavatkozását visszautasították
Windischgrätz herceg a rabszállító kocsin

BUDAPEST. (A Brassói lapok tudósítójától.) A frankhamisitási ügyben az ügyészség befejezte a nyomozást és hozzálátott a vádirat elkészítéséhez. Politikai, bírói és rendőri körökben megütközéssel tárgyalják, hogy a Budapesten tartózkodó francia rendőrtisztviselők az ügyészség nyomozó munkájába beavatkozni akarnak. A francia rendőrtisztviselők nemcsak követelésekkel álltak elő, de bizonyos mértékben irányítani is akarták a nyomozást. Az ügyészség természetesen visszautasította a franciák beavatkozását.

Az ügyészség vádiratában nagyfontosságú a minősítés kérdése, hogy kiket vádolnak tettességgel, felbujtással, bűnszövetséggel, bűnrészséggel, forgalombahozatallal. A vádirat nemcsak a 21 letartóztatott ellen, hanem a pernek több szabadlábban levő vádlottjával is foglalkozik. Így a Magyar Hírlap szerint Spitz mérnök és Zadravetz tábori püspök ellen is vádat emel az ügyészség.

Windischgrätz herceget rabszállító kocsin, három toprongyos fegyenc társaságában a pestvidéki ügyészség fogházába vitték és itt Rába Dezsővel szembesítették.

A francia megbízottak Sztrachénál

Tegnap este megjelent dr. Sztrache főügyésznel Colard Hostinguet, a Banque Nationale kiküldöttje és egy francia bűnügyi tisztviselő dr. Auer Pál ügyvéd kíséretében. Az ügyvéd elmondotta, hogy a francia Banque Nationale megbízta képviselővel. Ő ezt a megbízatást csak olyan feltétellel vállalta, ha a francia nemzeti bank nem lép föl kártérítési igényrel a magyar állam ellen, hanem igényeit kizárólag a bűnösökkel szemben érvényesíti és ha a franciák igényeiket kizárólag a magyar törvények keretein belül kísérlék meg érvényesíteni. A franciák ezt Auernak megígérték és ígéretüket a főügyész előtt is megismételték. Benoit rendőrtisztviselő annak az óhajának adott kifejezést, hogy jelen szeretne lenni Windischgrätz

Róka és Gerő kihallgatásánál és szeretne néhány kérdést hozzájuk intézni. Sztrache az igazságügyminiszterrel megtárgyalja a kérdést és csak ezután ad választ, de leszögezi, hogy ez a kívánság perrendellenes, mert a gyanúsított kihallgatásánál csak az ügyész, vagy a vizsgálóbíró lehet jelen.

A Matin szerkesztője Budapesten

Tegnap este Budapestre érkezett Sauerwein, a Matin szerkesztője, aki útja céljáról a következőket mondotta:

— Azért jöttem, hogy zsurnalisztikailag megállapítam, igaz-e, hogy a frankhamisitás mögött hazafias szándékok vannak. Véleményem az, hogy azok, akik ezzel indokolják bűnüket, a hazafiaság álarcra mögé rejtőzve akarják a büntetést elkerülni, vagy legalább is csökkenteni. Remélem, hogy az igazságot kiderítem. A hágai letartóztatottakat láttam. Jankovichról volték még hajlandó leginkább elhinni, hogy hazafias felbuzdulásból cselekedtek, bár ő is tufoz. Marsovszky és Mankovich jelentéktelen emberek s véleményem róluk az, hogy távol áll tőlük a hazafias szándék.

— A sajnálatos és eléggé el nem ítélhető büntett negy feltűnést keltett Franciaországban, s annak rugóit nagyon szeretné tudni közvéleményünk. A francia nép reméli, hogy hamarosan teljes világosság derül az ügyre.

Felbecsülték Windischgrätz vagyonát

Sárospatakon egy tiztagu bizottság a kormány megbízásából megvizsgálta Windischgrätz bírtokának telekkönyvi adatait, felbecsülte vagyonát, s az eredményről jelen test tesz Bethlennek és Pesthy igazságügymini-

A lej Zürichben nyitáskor
2.27 és fél

MODERN
MOZGO
Bemutató szombat

Minden idők legcsodásabb filmreke
»A BAGDADI TOLVAJ«

keleti arab mese káprázatos kiállítás 2 részben 12 felvonás egyszerre.
A repülő szénnyeg. A tengeralfatti kristálypalota és 100 000 katona elővárázsolása a föld alól.
A filmtéchnika csodái.

Főszerepben
DOUGLAS FAIRBANKS

niszternek. A jelentés után történnek meg a vagyon tekintetében az esetleges intézkedések.

Mit kíván Benoist?

Benoist, a francia detektív a Pesti Napló munkatársának kijelentette, hogy még a következő kívánságai volnának: először, meg kellene tudni, hogy hol van hatezer ötszáz darab hamis ezerfrankos, amefyeket a tetteik nem semmisítették meg. Másodszor a bankjegyek előállításához szükséges kő- és fémlapok közül kettőt még nem sikerült megtalálni. Harmadszor különösen érdekli a bankjegyprés, valamint a gyártáshoz felhasznált papír eredete. Ezek miatt szeretne — mon-

dotta — jelen lenni a kihallgatásnál és a tárgyalás után kérdéseket intézni a vádlottakhoz.

Peyer Károly, szocialista képviselő, akinek a magyar parlamentben megtartott minapi beszéde nagy feltűnést keltett.

— Teljes nyíltsággal mondhatom — folytatta, — hogy a letartóztatások szakasza befejeződött, s ez irányban a hatóságok munkája semmi kívánnivalót sem hagy hátra. Meg kell cáfolnom azokat a híreszteléseket, mintha mi negyven személy nevét felsoroló listával rendelkeznenek. Kétséges még, hogy munkánk mikor fejeződik be, s mikor hagyhatjuk el Budapestet?

Márciusban tárgyalják Marsovszkyék frankhamisítási ügyét Hágában

Hágai jelentés szerint a bíróság március harmadikára tűzte ki Marsovszkyék frankhamisítási ügyének tárgyalását.

Gömbös Gyula nemzeti királyt akar

Az egész magyar sajtó élénken foglalkozik Gömbös Gyulának a torinói Stampában közölt feltűnő nyilatkozatával, amelyben számos kérdést érint. Gömbös helyreigazító nyilatkozatot ad a sajtónak. Meg vagyok győződve, mondta, hogy a sajtó félreértett. Ellenezzük a legitimista eszmét, a Habsburgok trónralépését, mert függetlennek akarunk maradni. Legjobban nemzeti királyt szeretnénk, aki a magyar érdekeket megóvná. Albrechtet nem tekintjük tiszta Habsburgnak, mert az anyja az Árpádok idősebb ágából származik. Az Albrecht-dinasztiát éppen ezért nem tekinthetjük Habsburg, hanem tiszta magyar uralkodócsaládnak. Horthy-ról csak annyit mondtam, hogy ő protestáns, az ország lakosságának 60 százaléka pedig katolikus. Szent István koronája szintén katolikusnak illet, de ő tőle ez a szándék különben is távol áll.

Gömbös tagadja, hogy azt mondta volna a Stampának, hogy a nagybankokat meg kell semmisíteni, meg hogy a kormányzókat fogja meghívni kormányra.

Albrecht főherceg a Timesban nyilatkozott, hogy nem aspirál a magyar trónra, ennek ellenére mégis állandóan folytatja a kombinációk vele kapcsolatban. Környezetéből arról értesül a Magyar Hírlap, hogy a királyi herceg rövid idő múlva külföldi utra indul, hogy teljesen eltávolodjék politikai és társadalmi összeköttetéstől, melyeken az Albrecht-kombinációk alapulnak.

Az olasz kamara elfogadta a locarnoi szerződést

RÓMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A locarnoi szerződést a kamara nagy többsége a kommunistákkal szemben elfogadta.

A régi listák alapján tartják meg a községi választásokat

Argetoianu ostobaságnak mondja a választások kiírását

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtt az összes prefektusok bevonásával tanácskozás volt Tatarscu elnökletével, a községi választások kérdésében. A választásokat úgy látják, hogy meg kell tartani februárban és pedig a régi listák alapján. Al. Constantinescu nyilatkozata szerint a választások

csak 1—2 napig tarthatnak.

Argetoianu a Lupta munkatársának kijelentette, hogy a községi választások elrendelése volt eddig a liberális kormány legostobább ténye. Lupa viszont oda nyilatkozott, hogy ez provokálása a lakosságnak, amely azonban, mint egy ember, adja majd meg a választ.

Nagy csapatösszevonások az orosz-kinai határon

Mandzsuriában komolyra fordult a helyzet

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mandzsuriában teljesen komolyra fordult a helyzet, a tokiói szovjetkövetnek arra a kijelentésére, hogy Oroszország nem tűri tovább, hogy a kínai felkelők lefoglalják a mandzsuri vasutvonalakat, hanem fegyveresen ér-

vényt szerez jogainak. Kopp szovjetkövet egyidejűleg ajánlotta a tokiói kormánynak, hogy kössön a szovjettel új szerződést a két ország kínai érdekkörének pontos elhatárolására. A kínai-orosz határon nagy csapatösszevonás megy végbe.

A népbiztosból lett fűrészmegyei pap fegyelmi ügye

Miért függesztették fel Boldis János lelkész? A fegyelmi feljelentés vádjai

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A hosszufalu-fűrészmegyei ág. ev. lelkész, Boldis János felől az utóbbi időkben furcsa hírek keringtek Hétfaluban. Arra való tekintettel, hogy lapunk pusztai hírek alapján nem szokott személyes természetű dolgokkal foglalkozni, nem adtunk nyilvánosságot a szállongó híreknek. Mikor néhány nappal ezelőtt a hírből fegyelmi feljelentés izmosult, még akkor is várakozó álláspont-ra helyezkedtünk, mert meg akartuk várni az illetékes egyházi bíróság döntését. Mint-hogy azonban egyes lapok siettek a sajnálatos esetről szenzációt csinálni, és így alkalmat adtak arra, hogy a hosszufalu-fűrészmegyei ág. ev. egyház hívei és lelkészei között keletkezett és fegyelmi utra jutott affér különféle megvilágításba kerüljön, kötelességünknek tartjuk az esetet tárgyalgatósan megismertetni.

A vádak

A hosszufalu-fűrészmegyei ág. ev. egyház hívei közül többen fegyelmi feljelentést adtak be a nagyszabasi püspökhöz, melyben lelkészüket, Boldis Jánost súlyos vádakkal illették. Ennek következtében az ág. ev. magyar esperességi kebeléből Scholtz Károly egyházmegyei felügyelő elnöklete alatt egy bizottság szállott ki és Boldis János lelkész, aki ellen a fegyelmi eljárás megindított, felfüggesztette állásától. A fegyelmi eljárás alapjául szolgáló feljelentés azt panaszolja, hogy Boldis János felesleges hatósága rendelkezést nem teljesített. Stóliáját a közgyűlés tudta és hozzájárulása nélkül négyszeresére felemelte. A fizetésének burgonyában való felemelését igazoló jegyzőkönyvet olyanokkal hitelesített, akik a közgyűlésen jelen sem voltak. A megválasztott jegyzőnek nem engedte meg, hogy a közgyűlésen a jegyzőkönyvet vezesse, hanem a gyűléseken maga volt elnök és jegyző. A közgyűlés határozatát nem teljesítette. A közgyűlés tudta nélkül eszközölt javításokat a pénztárossal kifizette.

Boldis János multja

A fegyelmi feljelentés kitér arra is, hogy milyen lelkészhez nem illő muli sőt téli Boldis János mögött. Erről a papról ugyanis azt rebesgették, hogy különös körülmények között és megfelelő igazolványok nélkül került Magyarországból Erdélybe. Az érdeklődők utánajártak a dolognak és megállapították, hogy Boldis János Alsó-Zellőn volt lelkész, ahonnan viselt dolgai miatt kellett eltűnnie. Ennek a multnak tisztázása céljából beszerezték a feljelentők egy nyilatkozatát, mely a következőleg hangzik: Atulírottak, Alsó-Zellő község lakosai, nyilatkoztak, hogy Boldis János községünkben mint ev. lelkész működött, azon-

ban sajnálattal jelentjük ki, hogy ezen állásában ág. hitv. ev. keresztyén lelkészhez méltatlanul viselkedett, sőt annyira megfélemedezett lelkészi létéről, hogy a kommunizmus alkalmával minden erejével és tehetségével a kommun mellé állt, népbiztosi, illetve vezető megbízást vállalt, a népet a legféltetlenebb módon halálos fenyegetésekkel terrorizálta, mondván saját szavait idéve: »Tudják meg, hogy 11 község lakosának élete az én kezemből van, vigyázzon mindenki szájára, mert fűbe harap.« A községben ezzel, s egyéb fenyegetéseivel óriási rettegést okozott, s mindenki félt tőle. A helybeli földbirtokos dr. Tóth Béla és mások vagyonát el akarta venni, s felosztani, leveleket csak az ő láttamozásával engedett továbbítani, az utcán, templom előtt és házaiknál nyíltan beszélt, hogy nincs Isten, a templomot becsukta, templomunk régi emlékeit, oltár és szószék terítőit, s urvasorai selyem terítőit, valamint az egyház legregibb anyakönyvét elvitte s eltulajdonította. — végre a szó legszorosabb értelmében, községünkben tartozások hátrahagyásával, ravasz módon megszökött. Ezen botrányos élete és cselekedeteivel évekig kiterjedő erkölcsi romlást okozott az eddig csendes és béke-életű községünk lakosai között. Alsó-Zellő, 1925. augusztus 24. Itt következik 13 aláírás, s utána az egyház pecsétje azzal a záradékkal: »A felsorolt tényeket igazoló aláírások hitelességét igazolom.« A lelkész neve.

Most az illetékes egyházi bíróság van hivatva elbírálni a Boldis János ellen hívei által emelt súlyos vádak. Hosszufalu-Fűrészmegyei ág. ev. vallású lakossága bizalommal várja a döntést, mert ettől reméli, hogy megszabadul attól a lelkésztől, aki annak idején bolsevista népbiztos volt.

Lingua-nyelvkönyvek

Hegedüs-Honti-Latzkó gyakorlati módszere idegen nyelvek tanulására, tanfolyamok és magántanulók használatára:	Árak:
ANGOL nyelvkönyv (kulccsal együtt)	
Irtó: dr. Latzkó H. kötet.	L 180—
FRANCIA nyelvkönyv, kulccsal és igazgatói táblázattal. Szerk.: dr. Hegedüs és dr. Latzkó H. kötet.	L 220—
OLASZ nyelvkönyv. Irtó: dr. Honti K. A kiadás megjelölésével	L 180—

Romániai főbizományos.

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.
Postai megrendeléseket azonnal elintézzük.

Szakadatlan harcban a szász nép jogaiért

A barcasági kerületi választmány elnökét lesújtó kritikája a kormányzatról

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A német néptanács határozatából új választásra kerülő barcasági német-szász kerületi választmány elnöke, dr. Depner Vilmos bucsubeszédében sőt és lesújtó visszapillantást vetett a kormánynak a szász nép erkölcsi, szellemi és anyagi javaiban tett pusztításaira.

Az agrártörvény egyedül a szász néptől ötvenezer hold földet sajátított ki, számos esetben törvényellenes eljárásai. A közigazgatási reform a tiszta román községeknek Brassó megyéhez való hozzáféréseivel a szászok és magyarok befolyását teljesen megsemmisítette. Az új alkotmányban a nép nem kap jogvédelmet. Az imént létrejött iskolatörvény az iskolai autonómiát, majdnem teljesen tönkreteszi. A választói reformhoz és a vallásügyi törvényhez is sok kritika fér. A szászok, miután szakadatlan harcot folytattak jogaiért, kénytelenek immár belső erődgyűrűbe visszavonulni, a templom, iskola és család erősségeibe. A szász nép tényleg elégedetlen, de nem a vezetőivel, hanem az esztelen és brutális állampolitikával szemben.

A mezőgazdasági kamarai választásoknál ugyan kisebbségen maradtunk — mondta tovább dr. Depner — de mégis sikerült bajtársainknak a magyaroknak segítségével azokban vezetőbefolyást biztosítani. Remélhetőleg a további küzdelemben is segítő társak lesznek a többi kisebbségek és közös küzdelemmel jobb jövőt teremthetnek.

E sötét képpel szemben dr. Depner örömet és bizalmat talál a mindjobban erősödő német kultúrközösségben, melynek számos gyakorlati előnyét máris élvezik a romániai németek.

Az adóállamok tanácskozásai

PARIS. Magyarország, Olaszország, Románia, Lengyelország, Csehország és Jugoszlávia képviselői tegnap ülést tartottak, a melyen az adós államok pénztárának megbízottjává az első esztendőre Krnoč, a párisi, cseh követség tanácsosát választották meg. Mihelyt a jóváhagyó bizottság a prágai megegyezést jóváhagyja, a közös pénztár megkezdheti működését.

Felfüggesztik a német köztársaság védelméről szóló törvényt

BERLIN. A német birodalmi gyűlés a centrum, a szociáldemokraták és a demokraták szavazatai ellenében határozatot fogadott el, amely követeli a köztársaság védelméről szóló törvény felfüggesztését.

Ugyancsak a birodalmi gyűlés egyhangú határozatot fogadott el, amelyben nyomatékosan követeli, hogy az első megszállási zóna kiürítése alkalmával a megszállók létszámát ne emeljék.

Szeretőjével és férjével meggyilkoltatta a régi szeretőjét

BEKÉSCSABA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bestiális büntényt követelt el egy jómódú tót gazdálkodó pár a békésmegyei Galambos pusztán. Achim János gazdálkodónak negyvenhárom éves felesége régóta szerelmi viszonyt folytatott egy koldussal, az 53 éves félzsémű Felföldi Elekkel. A viszonyról a férj is tudott, de tűrte a dolgot, mert a koldus, ki náluk lakott, nekik adta a keresményét.

A múlt hetekben Achimné összebarátkozott az országuton egy vándorló legénnyel. Magához csalta, szeretőjévé lett és rávette, hogy a koldust férje segítségével verje agyon.

A gyilkosságot a két elvetemült ember végre is hajtott. Még ki sem hűlt Felföldi Elek, s a gyilkos férj egykedvűen már fát vágott a hulla mellett, miközben Achimné új kedvesét pásztorórán fogadta a házban.

A szomszédok azonban rájöttek a hihetetlen aljasságra és csendőrkékre juttatták az elvetemült párt.

A kisantant konferenciája nem tárgyalja a frankhamisítást

A konferencia programja

BELGRÁD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Novoszti megbízható helyről nyert értesülése szerint a kisantant konferenciája, amelyet legközelebb Blédben tartanak meg, az eddigi hírekkel ellentétben, nem veszi fel programjára a magyarországi frankhamisítás ügyének tárgyalását s legfeljebb magánjellegű megbeszéléseket fognak a külügyminiszterek folytatni ebben az irányban. A konferencia napirendjén a következő kérdések szerepelnek: a locarnói szerződés, a középeurópai biztonsági paktum, a kisantant

viszonya Görögországhoz, a dunai hajózás, a Hamburg-szaloniki csatorna megépítéséről szóló német javaslat tanulmányozása, a kisantantnak Oroszországhoz és Bulgáriához való viszonya, és a leszerelés kérdése.

Csehszlovákia elismeri de jure a szovjetet

Prágai távirat szerint Svehla miniszterelnök egy hozzávetézi kérdésre kijelentette, hogy el van határozva Oroszországot de jure elismerni még a parlament összeülése előtt.

A népszövetség azért alakult meg, hogy Európa háborút indíthasson Amerika ellen

A becsitelen adós és a hitelezője — Obsztrukciós vita a washingtoni szenátusban

WASHINGTON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az amerikai szenátusban most elkezdődött obstrukciós vita folyik ama kérdés körül, hogy résztvegyen-e Amerika a hágai nemzetközi bíróságban, vagy ne. A javaslatnak óriási ellenzéke van, amely féktelen obstrukciót folytat ellene. A tanácskozás már napok óta folyik, s alig van kilátás arra, hogy azt hamarosan befejezzék. A szónokok órák-hosszat tartó beszédekben obstruálják a javaslatot, s így legutóbb Reed szená-

tor hatalmas beszédben bizonyította, hogy Európa úgy szereti Amerikát, mint ahogyan a becsitelen adós szereti hitelezőjét.

— Lássá be Amerika — mondotta, — hogy a népszövetségben azért tömörült ötvenöt állam, hogy az Egyesült Államok ellen háborút indíthasson, ha az Unió megkísérelné, hogy jogait a népszövetség jóváhagyása nélkül érvényesítse.

A jelek szerint a javaslat elfogadása nagyon is kétséges.

A magyar nemzetgyűlés vitája a magyar hadseregről

Magyarország fegyveres ereje a kisantantéhoz ugyanannyi, mint egy a tizenhéthez

Jankovichot szabályszerűen vették főt a magyar nyugdíjas katonatisztek közé

BUDAPEST. (A Brassói lapok tudósítójától.) A honvédelmi tárca költségvetéséhez elsőnek Budai Dezső szólt hozzá. Megállapítja, hogy Magyarország fegyveres ereje a kisantantéhoz ugyanannyi, mint egy a tizenhéthez. Panaszolja a nyugdíjas és aktív tisztek rossz helyzetét. A költségvetést elfogadja. Propper szociáldemokrata a hadsereg szellemét kifogásolja és a költségvetést nem fogadja el. Friedrich István a hadsereg mellett. Mallasics szocialista ellene szól. Az utóbbi tiltakozik az ellen, mintha a szocialisták bomlasztották volna fel annak idején a hadsereget. Távol áll tőlük a hadsereg lekicsinylése, de a mostani szellemét, mely a szociáldemokráciát aláértékeli, kifogásolja.

Utána Csáky honvédelmi miniszter szólt fel. Ő talán az első és egyetlen hadügyminiszter, akinek a parlament többet akar adni a hadsereg számára, mint amennyit kér. De Trianon parancsol és az előírást be kell tartani. Ez azonban nem jelenti azt, mintha nem volna kötelességük és szándékuk minden békés eszközt igénybevenni a szerződés megváltoztatására. Ezt csak az európai politika egészen új felfogása hozhatja meg. A hadsereg minősége különben fejlődött és tovább fog fejlődni. Beszámol a felállított tiszti iskoláról, oktatásról, a katonai büntető törvény előkészítéséről.

Egy interpelláció alapján közli, hogy a frankhamisító Jankovich 1924-ben kérte a nyugdíjaztatását. Minthogy felesége birtoka Csehszlovákiában van, eredetileg onnan akart nyugdíjat vagy állást kapni, de mivel elutasították, kérte azt a magyar kormánytól. Tekintettel arra, hogy a lecsatolt terület magyarságának értékes szolgálatokat tett és összeköttetését a magyar honvédekkel fenntartotta, miután magyar honosságát megszerezte, 1925 márciusában nyugdíjazták. Jankovich nemmi kivételes elbánásban nem részesült.

A miniszter azután hozzájárult Várnai szociáldemokrata ama javaslatához, mely felszólítja a kormányt, utasítja delegátusát, hogy a népszövetségben erőiesen képviselje az általános leszerelést. Ezután a Ház a

honvédelmi költségvetést általánosságban elfogadta.

Egyhangulag elfogadták Várnai indítványát

Várnai Dániel szociáldemokrata képviselő határozati javaslatot nyújtott be, az általános leszerelés ügyében. A javaslat, melyet Csáky honvédelmi miniszter hozzájárulására a nemzetgyűlés egyhangulag elfogadott, a következőket mondja:

A magyar nemzetgyűlés őszinte örömmel üdvözlí az emberiség növekvő békevágyából kiinduló lefegyverzési akciót és konferenciát. Kifejezi azt a nézetét, hogy a nemzetek közötti viszályok csak az igazság és béke szellemében működő döntőbírók által intézheti el az emberiséghez és kultúrához méltóan. A fegyveres erőszakra alapozott béke az emberiségnek csak szenvedést és pusztulást hoz és végeredményben új háború csíráit rejt magában. A nemzetgyűlés felhívja a kormányt, hogy teljes erejével mozdítson elő minden kezdeményezést, mely az általános lefegyverzésre és a világbéke megteremtésére irányul és hogy a népszövetségnek ennek a felfogásnak képviselői által kifejezést adjon.

Megszavazták a Franciaországgal kötött kereskedelmi szerződést

A nemzetgyűlés külügyi, közgazdasági és pénzügyi bizottságai tárgyalták a Franciaországgal meg a múlt év októberében kötött kereskedelmi szerződést. Görgey István előadó kifejtette, hogy bár a szerződés súlyos áldozatot jelent a magyar közgazdaságra és egyes iparágakra, mégis, tekintettel bizonyos politikai szempontokra és egyéb elengedhetetlen szükségletekre, elfogadását javasolja. Több felszólalás után Walkó hívtetjes külügyminiszter kijelentette, hogy a francia szerződés nem érinti zavarólag a Csehszlovákiával és Ausztriával kötendő kereskedelmi szerződések ügyét. Erre a törvényjavaslatot elfogadták és kimondták rá a sürgőséget. Utána a külügyi bizottság egyhangulag elfogadta az egyes kisállamokkal való kereskedelmi és forgalmi viszony ideiglenes rendezéséről szóló javaslatot.

Pierre Benoit erdélyi filmje és Windischgraetz

A Neamul Romanesc heves támadást intéz a film ellen s követeli a hatóság közbelépését — Boitrány az „Ejféli őrjárat” körül

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Emlékeztet még az erdélyi közönség előtt, hogy néhány hónappal ezelőtt filmezők jellelték meg Erdélyben és Segesvárott, Brassóban és Törösváron filmfelvételeket készítek. A film szerzője a híres francia író, Pierre Benoit, akinek Atlantis című megfilmesített regénye világsikert aratott, főszereplője pedig a világhírű filmművész: Raquel Meller. A film már megis jelent s „Ejféli őrjárat” címmel most fut Bukarestben.

A film előadása ellen Bukarestben most erőteljes tiltakozás hangzott el Jorga Miklós lapjának, a Neamul Romanescnek hasábjain. A lap a filmről a következőket írja:

A film tárgya egyenesen felháborító. Meséje Erdélyben játszódik le. Főszereplők paszományos jelmezben, csizmákban, pomádés pajusszal lépnek fel. Az egyiket mégis Procopie-nek hívják, akárcsak valamelyik román külváros templomának szegény sekrestyését. A darab hősei kastélyokban laknak, mellettük azonban a csavargóknak, cigányoknak egész hadserege sürgölődik. A cigányok egészen bizonyosan románok. Ezt ugyan nem mondják, de magától értetődik. A film tele van gróffokkal s amint látható, azt

Törösváron, Segesváron és Brassóban vették fel.

Kérdezheti most már Tatarescu Guta, miképen lehetséges az, hogy néhány bolyongó színész hogyan szervezhet ilyen nagyarányú propagandát a szent Magyarország érdekében, és épen román földön? Mi azonban azt kérdezzük, hogyan merészelnek ennyire gonyolódni velünk! A lapok nap-nap után jeleltéket közölnek arról, hogy szomszédunkban bankjegyeket hamisítanak. Azt is mondják, hogy ennek a bűnügynek egyik fő mozgatója a Windischgraetz család egyik tagja. És ennek ellenére a film egyik szereplőjét Windischgraetznek hívják, csak azért, hogy végérvényesen arculcsapják a román nemzet méltóságát.

Az emberek tömegesen sietnek, hogy megrézzék ezt a filmet, amely román, helyesebben cigányvidékeken játszódik le.

Röviden szólva: ennek a filmnek a játéka közboitrányt jelent s a rendőrségnek kötelessége közbelépnie.

S végül követeli a Neamul Romanesc hogy a bukaresti filmcenzura vezetőjét, Mihailache Dragomirescut tegyék felelőssé amiatt, hogy a film Bukarestben előadásra kerülhetett.

A területi reform végrehajtásának költségeit a közönség és a tisztviselők fizetik

Eladják, vagy lebontják a nagykarolyi vitás megyeházat — Óriási összegekbe kerül a reform megvalósítása

NAGYKAROLY. (A Brassói Lapok tudósítójától) Már külön rovatot nyithatnánk a közigazgatási reform végrehajtása által okozott bonyodalmaknak, azonban a bonyodalmak már is túlnőnek egy egyszerű kisebb rovat kereteit.

Különösen Szatmármegyében idézett elő furcsa helyzetet a reform, ahol a megyeszékhelyet papíron Nagykárolyból Nagybányára helyezték. A tényleges áthelyezés kérdése rendkívül sok gondot okoz nemcsak a közigazgatási hatóságoknak, de a tisztviselőknek és a közönségnek is, mert a kormány az áthelyezés és építkezések költségeit a közönségre és a tisztviselőkre hárítja.

A megyeszékhely áthelyezése egyelőre lehetetlen, habár a napokban pár szavas rendeletet küldött a belügyminiszter a nagykárolyi prefekturára, hogy Szatmármegye székhelye nem lehet más megyében. A kérdést egyelőre úgy oldják meg — mint megírtuk — hogy Nagybányán ideiglenesen prefektusi kirendeltséget állítanak fel. Mint értesülünk a kirendeltséget február elsején állítják fel.

Nagy terhet jelent a közönségnek, hogy a kormány egyáltalában nem járul hozzá az áthelyezés és építkezések költségeihez, azt a tisztviselők, illetve a

megye viseli. A pénz egy részét a régi megyeszékhely eladásából akarják előteremteni, azonban nem remélik, hogy a nagyértékű épületkomplexumot hárommillió lejnél drágábban adhassák el és azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy az egész épületet lebontatják és az anyagát átszállítják Nagybányára.

Nem érdektelen megjegyezni, hogy a magyar likvidációs bizottság a kérdéses épületet 72 millió lejre becsülte és így is terjesztette fel nemzetközi döntőbírók elé, tehát nincs kizárva, hogy az elpocsékolott épületért még nehéz milliókat is fog fizetni kártérítésként Magyarországnak a megye.

Komplikációt fog jelenteni, hogy az épületre igényt tart a gróf Károlyi család is, mert az egyik Károlyi adta bérbe a félig felépített telket azzal a kikötéssel, hogy ha elveszti megyeszékhely rendeltetését, visszaszáll az épület a családra.

Az épületre a katonaság is igényt tart kaszárnya céljaira és valószínű, hogy Szilágymegye is alkudozni fog rá.

Nagybányán már megkezdtek a lakásrekvíráásokat a megyeszékhely tisztviselői részére és most már Nagybánya közönsége is kezdi belátni, hogy a megyeszékhely áthelyezésével csak veszített.

Akik eljutnak és akik nem jutnak el Délamerikába

Agárdy István utlevéltörténete — Ovakodjatok a Gruenbergektől

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától) Hiába a sok kiabrándító példa, a figyelmeztetés, a kétségbeesett levelek, a lerongyolva és összetörve visszaérkezők megrendítő kálváriája, még mindig nagyon sokan vannak az erdélyi magyarság között olyanok, akik az argentinai vagy délamerikai kivándorlás gondolatával foglalkoznak.

Azokról, akik már eljutottak Délamerikába, már sok szó esett. Itt olyan valakiről van szó, aki abba ment tönkre, hogy csak ki akart menni. Akinak egész megtakarított kis vagyona elszórt anélkül, hogy a legközelebbi állomásig eljutott volna.

Nem egyedülálló és nem is rendkívüli szenczió az Agárdy István esete, de mind tanulság jó lesz azok számára, akik még

most sem mondtak le a kalandos tervezésekről. Szomorú tanulságok csillognak a történet alatt és Agárdy jóvoltából oda kell ajándékozni ezeket a tanulságokat is azoknak, akik már elindultak a lejtőn, de még van erejük megállni. Mert még mindig sokan vannak, akik szenvedélyesen gyűjtik a sok bizonyítványt, hogy kötelhágcsót fonjanak ama bizonyos fekete hajó vágyavágyott fedélzetére. A kivándorlási spanyoljárvány még mindig dühöng. Az emberek még most is lázas deliriumban dobálják el a fejük alól az utolsó párnát is, esetleg anélkül, hogy meglátnák valaha is Délamerika földjét. Fél kell jegyezni Agárdy István esetét, mert nem egyéni tragédia az övé. Egy rovás ez arra az ostornyélre, amely olyan ki-

méletlenül táncz végig az Agárdy Istvánokon.

Agárdy István eddigi élete

Kis alacsony ember Agárdy István, aki kitanulta a szusztermesterséget. Egy ideig segéd volt, majd önállóította magát. Elég jól ment a műhelye és aránylag rendesen eltartotta feleségét és gyermekeit. Egyszer aztán őt is megfertőzte a kivándorlási ragály. Megkezdte az előkészületeket. Akihez csak szólt, mindenki pénzt kért tőle. Ő sem látta meg, amint nagyon sokan még mindig nem vették észre, hogy mennyi ember csinált magának itt is Amerikát abból, hogy olyan sokan akarnak Amerikába menni.

Nemecz, az ügynök

— Kérem szépen — mondja Agárdy — a dolog úgy kezdődött, hogy megkértem a konzullelet és elmentem Nemeczhez, az ügynökhöz. Ez a Nemecz különben borbély, de ügynökkösködik is. Ajánlották nekem úgy is, mint borbélyt és úgy is mint olyat, aki az utlevelet elintézi. Ki is van írva az ajtajára, hogy: »utlevelet beszerzem«. Megalkudtunk és írást is adott, amely így szól:

En, Nemecz András kötelezem magamat egy délamerikai utlevél szerzésére 3200 lejért. 1000 lej. fellvettem Nemecz.

— Később — folytatja Agárdy — áadtam még 2500 lejt. Erről is kaptam nyugtát. Ennek már idestova másfél éve és ez a Nemecz, csak hitegetett mindig. A próbálatlan ember lecsuszik — kérem, fejezi be mondókáját Agárdy István.

A Mercur majd segít

Mintán Nemecz nem végzett semmit, Agárdy kinézett egy címet az újságban. A cím tulajdonosa azt ígérte, hogy minden utlevél ügyet elintézi. A megváltó cím így hangzott: Reisenbüro Mercur: Oscar Gruenberg. United States Lines Bucuresti.

A derék Gruenberg aztán így intézte el az Agárdy ügyét, hogy sürgősen kért kétezer lejt költségekre, persze tenni semmit sem tett.

Most itt áll előttem Agárdy István nagy bánatával és számolunk:

A különböző írásokra elment 1300, Nemecznek 3500, Gruenbergnek 2000 lej, összesen 6800 lej.

Ez volna még a kisebb baj. A nagyobbik az, hogy Agárdy a sok utánjárásban elhanyagolta a műhelyét, a megrendelők elmaradtak és most miután egy kicsit a mászó mesterséget is érti, beállt a vagongyárba mázolónak. Most azzal vigasztalja magát, hogy ő tönkrement Délamerikában anélkül, hogy az utazás fáradságait is viselte volna.

Most azt szeretné, ha annak a táblának a mintájára, hogy: »Ovakodjatok a zsebtojájakról« mindenféle ilyen figyelmeztetést raknának ki a hiszékeny emberek számára:

»Ovakodjatok a Nemeczekről és Gruenbergektől!

Április 30-ig együtt marad a parlament

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától) Politikai körökből ma az a hír szivárgott ki, hogy a kormány április végéig együtt akarja tartani a parlamentet s annak feloszlátása csak április 30-án fog megtörténni.

Franasovici, az utlevél panamában kompromittált belügyi államtitkár ma nyilatkozott, hogy ha a választási javaslatot a parlament elfogadja, akkor nem lesz szükség semmiféle erőszakra. A javaslat szerinte gondosodik arról, hogy egyetlen kisebbségi képviselő be ne kerüljön a parlamentbe.

Petrescu Comnen mégsem lesz amerikai követ

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától) Diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint a kormány nem teljesítheti Petrescu Comnennek azt a kívánságát, hogy Románia washingtoni kövétévé nevezzék ki. A kormány álláspontja szerint Petrescu Comnenre Svájcban van mulhatatlan szüksége.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fejen olvashatók.
Hirdetések vagy közértesítések a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési irodáig vagy bizományosunk utján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A Brassói Lapok nyomdavidálmátának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 ek., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű váltó.

Kedd, január 25.

Kat.: Pál fordulás. — Prot.: Pál ford.
— Görög: Naz. Gergely. — Izr.: 5696.
Sebat 10. — A nap 7.42—17.13.

Kedd, január 26.

Kat.: Polikárpót. — Prot.: Vanda.
— Görög: Xenotón. — Izr.: 5696. Sebat 11.
— A nap: 7.41—17.14. — Hold: holdtőlt

2. é. n. 10.40 ór. kor. Időjárás: Hűvös idő legfeljebb délen és keleten havazással.

— **Mihalache a királynál volt.** Maniu Gyula tegnap délután hosszasan tanácskozott Sterével a parlamentben. Mihalachét, a parasztpárt vezérét ugyanebben az időben másfél óráig kihallgatáson fogadta a király. Mihalache után Maniunak adott kihallgatást a király, míg Averescu tábornok a jövő héten járul öfelsége elé.

— **Százhuszonöt tábornokot nyugdíjaznak.** Bukarestből jelentik: Hatvankét hadosztályparancsnokot és hatvan brigáderost április elsejével nyugdíjba küldenek. Többben a nyugdíjra küldött tábornokok közül keményen támadja a kormányt, amely szerintük szűkmarkúságból nem engedi meg a hadsereg kifejlését.

— **Ismét antiszemita botrány.** Bukarestből jelentik; hogy az egyetemen Longinescu mérnök óráján újabb antiszemita botrány tört ki. Tizenkét zsidó hallgatót száz diák körülvett és nyilatkozatot követelték a védtelen emberektől, hogy nem jelennek meg többé az előadásokon. Így is csak csendőri beavatkozással hagyhatták el az épületet.

— **Teitelbaum főrabbi temetése.** Máramarosszigetről jelentik: Pénteken délelőtt temették el Teitelbaum főrabbit, tízezrekre menő tömeg jelenlétében. A temetés öt óra hosszat tartott s ötvenkét rabbi vett azon részt. Külföldiek is igen sokan voltak a temetési gyűlekezetben, mely megállított minden forgalmat. A temetési szertartáson részt vettek a katonai és polgári hatóságok is, élükön Mihályi prefekttal. Százötvenesztendősi rabbi-dinasztia sarja volt a megboldogult s a hagyományokhoz ragaszkodó zsidóság tízennégy éves fiát választotta meg Teitelbaum utódává.

— **Megint délelőtti lesznek a brassói törvényszéknél a tárgyalások.** A brassói törvényszék vezetősége belátta az új hivatali időbeosztás gyakorlati keresztülvihetetlenségét és gazdasági hátrányait és ezért úgy intézkedett, hogy február hó elsejétől a brassói törvényszéknél a hivatalos órák és tárgyalások megint a délelőtti órákban lesznek. Valószínűleg a brassói ítélőtábla is visszatérhet a régi rendszerre, mert a nagyváradi tábla már megkapta erre nézve a felhatalmazást és így semmi akadálya nincs annak, hogy a brassói is engedélyt nyerjen arra, hogy a délelőtti órákban tartsa hivatalos óráit és tárgyalásait.

— **Japánban óriási viharok dúlnak.** Több jelentés szerint Japán északi részében borzalmas szélvihar dúl. A havazás is oly nagy méretű, hogy egész vonatokat eltemet.

— **Prielle Kornélia emlékeztet.** Máramarosszigetről táviratozzák: A szigeti magyar társadalom nagyban készül Prielle Kornélia születése századik évfordulójának megünneplésére. A kiváló színésznő, Petőfi szívének lángja lobbantó

Az árvizkárosult községekkel akarja a kormány a helyreállítási költségeket megtízszíttetni

Hidpénzt szednek a forgalom után

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az erdélyi árvizkatasztrófa pusztításának méretei számszerű adatokkal csak most bontakoznak ki. Tudvalevő, hogy a közmunkügyi miniszter személyesen járta a károsult vidékeket. A miniszteri utazás követelményeként már meg is jelent az első statisztikai kimutatás, amely főképpen a Hunyad-, Arad és Biharmegyei károkkal foglalkozik.

Hunyamegyében a legnagyobb a pusztulás a Déva-lugosi országutat érte, amelynek ideiglenes helyreállítási költségei felülmúlják a három millió lejt. A kár Hunyadmegyében több mint nyolc millió lej. Aradmegyében azonban sokkal nagyobb a kár. Tönkrementek az Arad-Soborsini és Szigerszállás-Talpos között levő országutak, az után a Körösköcsény és Sebes közti országuton a Fehér-Körös hídja. Ennek az ideiglenes helyreállítása önmagában két és fél millió lej. A Nagyvárad-Limanai országuton a koros hídjának ideiglenes helyreállítása két millió lejtbe került. Tönkrement a Muszka és Dókény között levő országút, amelyen fél méteres mélyedéseket vágott ki az ár. Ennek a helyreállítása öt millió lej. Biharmegyében a Nagyváradtól közvetlenül nyugatra eső részek szenvedtek nagyobb károkat. A legnagyobb pusztulás a határ közelében fekvő

And községet érte. Itt a helyreállítási költségek meghaladják a 6 millió lejt.

Az árvizsújtotta területeken nagy meglepetést váltott ki a lakosság között a kormányának az a terve, hogy ezeket az ideiglenes helyreállítási költségeket az ottani lakosságra akarják hárítani. Az utaszkatonák által épített hídakon a forgalom után hidpénzt szednek. Minden átmenő személy 1 lejt, minden üres szekér 3 lejt, megrakott szekér 5 lejt, személyautó után 10 lejt, üres teherautó után 20 lejt, megrakott teherautó után 30 lejt kell fizetni. Az így módon begyűlt pénzből az utaszkatonák helyreállítási munkálatainak költségeit akarják fedezni.

A károsult lakosságnak a véleménye az, hogy a kormánynak ez az eljárása indokolatlan. Véleménye szerint ugyanis ez a forgalmi adó éppen a károsult vidékek lakosságát érintené. A kormány éppen azokat akarja még egyszer megadóztatni, akiket az árvíz amúgy is tönkretett, míg azoknak a területeknek a lakossága, melyeket a katasztrófa egyáltalán nem érintett, semmiféle mértékben nem veszíti ki részüket a kárviselésből. De egyébként is a kormánynak az elpusztított vidékek helyreállítását a közterhekből kellene fedezni, nem pedig az amúgy is megnyomorított lakosságot újabb teherpróbáknak kitenni.

ja, tudvalevőleg, Máramarosszigeten született. Az ünnepségre meghívják Janovics Jenőt, a kolozsvári magyar színház igazgatóját.

— **Koszika a Schwartzerbe szállították.** Budapestről jelentik, hogy Koszika ügyvéd, aki Valerian ezredest agyonlőtte, állandóan rosszabbodó idegébaja miatt, védője kérésére a Schwartzerszatorniumban helyezték el.

— **Szeszesempészeket fogott a szatmári pénzügyigazgatóság.** Szatmárról jelentik: Nagyszabású szeszcsalás nyomában van a szatmári pénzügyőrség. Tegnap reggel ugyanis kilenc kocsi rakomány szeszt akartak a városba behozni. A szesz Nagykárolyból a Banca Populare szeszraktárából érkezett Szatmárra és Jeremiás Zsigmond itteni szesznagykereskedő raktárába volt irányítva. Jeremiásnak ugyanis engedélye van szeszexportálásra, amely huszonöt lejjel literenként kedvezőbb adózás alá esik. Ebben az esetben az a különös, hogy Nagykárolyból tizenkilenc kocsi rakományt indítottak nem Szatmárra, hanem Erőmhályfalvára mint exportszeszt, ebből azonban kilenc kocsi mégis Szatmárra érkezett, tíz pedig eltűnt. Az exportszeszt bizonyára ismeretlen tettesek a belföldön akarták értékesíteni. Ebben a rejtélyes ügyben a nyomozás folyik. Jeremiás azal védekezik, hogy itt csak tévedésről lehet szó. A nagykárolyi pénzügyőrt, aki az ellenőrzéssel volt megbízva, őrizetbe vették.

— **Hamis ezerdollárosi találtak.** Targovistéről jelentik, hogy egy ismeretlen vásárló hamis ezer dollárossal akart fizetni. A megindult nyomozás szálat egy vulkányi bányászhoz vezetett, aki zavart, ellentmondó felvilágosításokat adott a dollár felől. Letartóztatták.

— **A Bistriczába zuhan egy tehervonat.** Csernoviczból jelentik: Egy tehervonat a Bistrica hídján összeütközött néhány iparvasuti kocsival. A vonat a folyóba zuhan. Surdu Pavel gépész, Szavelcsuk fűtő és Jordache fékező szörnyet haltak, de attól tartanak, hogy a kocsik még több áldozatot beleszorítottak a folyóba.

— **Rövidesen felállítják Nagykárolyban a vámhivatalt.** Nagykárolyból jelentik: Több lap cáfolta meg azt a hírt, hogy rövidesen Nagykárolyba helyezik az erőmhályfalvai vámhivatalt, pedig illetékes helyről nyert értesülésünk szerint az a közeli jövőben megtörténik és Erőmhályfalván csak fiókva-hivatal fog működni. A vámfelügyelőség kérte a nagykárolyi hatóságokat és közgazdasági szerveket, hogy gondoskodjanak megfelelő lakásokról a tisztviselők részére, a hivatalnak pedig a pályaudvaron jelöltek ki helyiségeket. Pop Joan polgármester a napokban átrít dr. Pavel Constantin zilahi prefektusnak és értesítette, hogy a szükséges lakások a vámhivatal tisztviselőinek rendelkezésére állanak. Kérte a prefektust interveniáljon a pénzügyminiszternél, hogy az áthelyezés lehetőleg még tavasz előtt megtörténjen.

— **Egy szentéletű pap temetése.** Szatmári tudósítónk jelenti: Klein Elias, a halmi zsidó hitközség főrabija most halt meg 85 éves korában. A szentéletű, jámbor és tudós férfiú messze környék zsidósága előtt nagy tekintélyben állott. Ötven évig volt a halmi zsidó egyház papja s fiait is előkelő papi pozíciókat töltenek be. Nagy tudásáért és puritánságáért más felekezetűek is tiszteltben tartották. A temetés napjára a határszéli hatóságok megnyitották a csehóromán határt és a temetésen a környékről több ezren vettek részt. A temetési szertartás déli 12 órától délután 5 óráig tartott és koporsója felett tizenkét pap mondott imát, köztük a fia, a veje és az unokája, aki már szintén pap.

— **A »Brassói Magyar Dalárda« próbái.** Hétfőn 25-én »Szegény Jonathán«, 6 órakor női szólóénekesek, 7 órakor férfi szólóénekesek, 8 órakor vegyeskari és fentolts férfikari próba. Kedden 26-án este 8 órakor »Szegény Jonathán« I. és II. felvonás próba. Tekintettel a próbák fontosságára feltétlenül pontos megjelenést kér az elnökség.

— **Működik az orosz terror.** Moszkvából táviratozzák: A hadbírószék tegnap hozta meg ítéletét a fehér-orosz parasztlázadás ügyében, amelybe 179 vöröshadseregbeli tiszt is bele volt keverve, kik a cári hadseregből léptek át. A tisztek közül tizenhatot halálra ítélték, a többi életfogytiglani fogságot kapott.

— **Fegyházra tiltott önbetörő.** Budapestről jelentik, hogy Kálmán Jenő divatáru kereskedő, ki hitelezőinek kijátszására üzletében önbetörést követelt el, a budapesti büntető törvényszék három évi fegyházra ítélte.

— **A Brassói Székely Társaság keres egy kereskedőt, egy cipész és két csizmadia inast.** Jelentkezést elfogad: József Domokos Brassó, Kut u. 11.

Uj leleplezések a cári család meggyilkolásáról

A cár ismeretlen levele börtönéből — Menekülni akart, azért gyilkolták meg

BÉCS. (A Brassói Lapok bécsi szerkesztőségétől.) Nehány nap előtt az egész világsajtót bejárta a hír, hogy Berlinben felbukkant a meggyilkolt cári család egyik leánya, Anasztázia nagyhercegnő, aki kalandos módon menekült meg a halál elől. Mára már kiderült, hogy a cárnő egyik volt udvarhölgye adta ki magát Anasztázia nagyhercegnőnek, akét a bolsevisták együtt gyilkoltak meg a cári család többi tagjaival. Az egyik bécsi lap mostan a szovjetkövettségtől megkapta a moszkvai kormány jelentését a cári család meggyilkolásának körülményeiről és előzményeiről. Eszerint a cárt és családját nem bosszúból gyilkolták meg, hanem azért, mivel a szovjethatóságok rájöttek arra, hogy a cár szökni készült, hogy azután élére álljon Kolcsak ellenforradalmi hadseregének. A szovjetkormány mostan közli a cár egyik eddig teljesen ismeretlen levelét, amelyet fogságából írt egy tisztnek, aki Jekaterinburgban tartózkodott és az ellenforradalmárokat megbízásából előkészítette a cári család kiszabadítását. Ebben a kiscsempészett levélben a cár a következőket írta:

„...A téren levő saroktól számított második ablak már két nap óta nyitva van, még éjjel is. A hetedik és nyolcadik ablak a főbejáratnál szintén állandóan nyitva áll. Ebben a szobában tartózkodnak a parancsnok és segítői; összesen 13 férfi felfegyverkezve pisztolyokkal és kézi gránátokkal. A mi szobánk éjjel be van zárva és az őrök éjjel kétszer felkeres bennünket. Az erkélyen gépfegyver van felállítva.

A szemben levő házban 50 emberből álló osztagot helyeztek el. A kapu előtt egy autómobil áll. Kérek értesítést, vajon enyéimet is magammal vihetem-e?»

Ezt a kiscsempészett levelet az őrök elfogta, majd kiengedte, mivel a parancsnok kíváncsi volt a válasza. Ez nem is késett sokáig és így hangzott:

„A szabadulás órája közel van. A bitorlók napjai meg vannak számlálva. A szláv hadseregek közelednek és már csak néhány kilométernyire vannak a várostól. Itt az idő a cselekvésre.»

E bizonyítékok alapján a szovjetkormány elhatározta a cári család kiiktatását. Felmerült az a terv, hogy nyilvános tárgyalást tartanak és közvédelőként Trockij népbiztos fog szerepelni. Közben azonban a helyzet mind komolyabb lett. A cseh legió, amely Kolcsak hadseregének keretében harcolt, két oldalról fenyegette Jekaterinburgot és a városban levő vörös hadsereg képtelen volt hosszabb ellenállásra. Ezért elhatározták, hogy a halálos ítéletet július 16-án végrehajtják. A cár és családja július 16-ig mit sem sejtettek. Éjfélkor felkeltették az egész családot, levitték a szerencsétleneket a pincébe, ahol a parancsnok felolvasta a halálos ítéletet és hozzáfűzte, hogy a cárnak immár le kell mondania a szabadulás reményéről. Alig, hogy a parancsnok befejezte mondókáját, eldőrdültek a fegyverek és másnap 11 holttestet temettek el. Egy hét múlva a cseh legionáriusok és Kolcsak admirális csapatai meg szállították a várost.

— **Nagy vasúti szerencsétlenség Jungsztáviában.** Zomborból táviratozzák: A szabadka-vinkovcei vonalon, Ujdállya mellett két személyvonat összeütközött. Az egymásnak szaladó gépek teljesen összetörték, több személykocsi részben fölborult, részben kisiklott. A szerencsétlenségnek négy halottja van: az egyik mozdonygépésze, egy diákleány és két vasutas a romok alá került és elpusztult. Számos utas súlyosan megsebesült. Az összeütközést az új dályai forgalmi tiszt viselő idézte föl, akit letartóztattak.

— **A CFR kölcsöne.** Bukaresti jelentés szerint a CFR-nek egy belga pénzesoport huszmillió lejnyi kölcsönt ajánlott fel.

— **A református nagyszínház** (január 30-án a Vigadóban) előkészületei változatlan buzgósággal folynak tovább. A rendezőség gyönyörű művészi műsort állított össze, melynek során művészi tökéletességű táncok, aktuális eredeti kuplék, vígjáték kerül bemutatásra. A művészi művő mellett a színpadon a humor is meg fog szólalni a derült hang fokozására. Az estélyre jegyek elővételben a református lelkész hivatalban (Ötvös u. 3.)

erkélyjegyekre a nőegyleti elnökségnél (Mester u. 7.) kaphatók.

— **Kérelem.** A brassói róm. kath. egyházi énekkar tagjait tisztelettel kérem, hogy január 26-án, kedden este fél 7 órakor a rajzteremben megjelenni sziveskedjenek. Az újonnan jelentkező tagokat különösen kérem, hogy lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Dr. Péter Antal plébános.

— **Hogyan szerez dinamot a berecki basa?** Bereckből írják lapunknak: Néhány nappal ezelőtt özvegy Csáky Lőrincné berecki lakos lakásán megjelent Ganuga, a kézdí-vásárhelyi munkásbiztosító pénztár pénztárosa a berecki őrparancsnok, egy csendőr, a másodbíró, egy villanyszerelő, a községi szolga és a községi dobos kíséretében, s az özvegy Csákyknál vendégként tartózkodó Kovács László csikszeredai lakost kereste, akinél végrehajtani akart. Kovács — aki egyébként mitsem tud tartózkodásáról — Csikszeredába utasította a pénzbeszedőt, mert itt vendég s Berecken vagyona nincs. Ezzel azonban Ganuga nem elégedett meg, hanem a tiltakozó özvegy Csákykét durván félre rökve, fejével betörte a lakás kantrájának bezárt ajtaját s az ott elhelyezett dinamogépet hatósági segédlettel kicipelte, s egy

karhatalommal szerzett szekerre rakva, azt, szó nélkül tovább állt. Berecki lakossága Ganuga eljárása miatt módfelett fűt van habordva mert már számos ilyen törvénytelen séget követett el, s ki is jelentette, hogy neki a föld kerekén senki sem parancsol. A károsultak most tanácstalanul állanak, s nem tudják, hol szerezzenek elégtételt a berecki basa törvénytelen eljárásáért.

— **Február 1-én felemelik a tarifát a brassó-hosszafutási vonalon.** Február hó 1-től a brassó-hosszafutási vonalon az új mérsékelt felemelt személy és podgyász díjszabás lép életbe.

— **Elfogott betörő.** Nagykárolyból jelentik: Megírta a Brassói Lapok, hogy Róth László nagykárolyi kereskedő üzletébe betört egy jónévű kereskedő elzülött fia, Liebhauser József. A rendőrség a fiút elcsípte, lábnyomait összehasonlította a Roth üzlete mögött talált lábnyomokkal, melyekből kétségtelenül megállapították Liebhauser bűnösségét. A betörő állhatatosan tagad. — Megírtuk azt is, hogy ismeretlen tettesek betörték Friedmann Sári nagykárolyi bodegatulafüldön lakásába, honnan tízezer lej értékű ékszert emeltek el. A rendőrség az ellopott ékszerek közül egy gyűrűt megtalált és ez nyomra vezette a rendőrséget. Megállapították, hogy a betörést egy szatmári betörő követte el.

— **Elejgyezés.** Fejér Sárkát Brassóból, eljegyezte Weisz Miklós a Magyar Általános Hitelbank brassói fiókjának tisztviselője. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Megalakult az uzoni olvasókör.** Uzonból jelentik, hogy az uzoni olvasókör egyújjabban megalakult. A kör létrehozásában nagy része van Giurgiu János főszolgabírónak, s a kör vezetői között kívül dr. Benke János, dr. Lázár Vilmos, Gavrilcsu János és Barta János vannak. A kör felavatási ünnepe február hatodikán lesz.

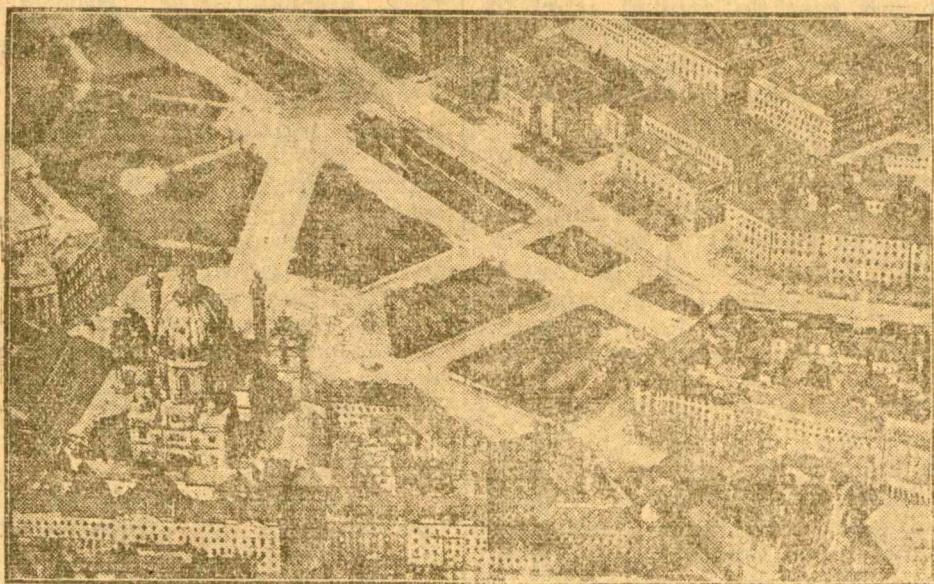
— **Czelnay Eszter könyhaművészeti tanfolyama** február 1-én nyílik meg Brassóban a Continental-szálló épületében. Tandíj a hathetes tanfolyamra 1500 lej. Jelentkezőket szívesből elfogad dr. Szele Béláné (Mester-utca 7) Aki a legpompásabb és legmodernebb könyhaművészet tudományát el akarja sajátítani, az siessen a jelentkezéssel.

(*) **Apollo Mozgó.** Az élet nyomorultjai. (Öngyilkosok) című monumentális Dorian film fut vasárnap, hétfőn és kedden. Várkonyi Mihály Rod la Roque, Julie Faye neve elég ahhoz, hogy a közönség tisztán lássa, hogy a legjobb filmremek fog leperegni a legjobb színészek előadásában. A film 10 felvonás. 2 rész. Mindkét rész együtt lesz vetítve. Vasárnap délelőtt nagy gyermekelőadás. Egy nagyszerű Maciste film és egy pompás Zigoto vígjáték lesz vetítve. Jön: »A vörös éjszaka«, Rodolfo Valentinoval a főszerepben. »A fehér apáca« Lilián Gish-vel. Hatalmas kórus kísérettel.

(*) **Modern Mozgó.** »A bagdadi tolvaj« a világ eddigi leghatalmasabb filmalkotása szombattól kezdve van műsoron. A kelet ragyogó szépsége és ezer csodája huzódik végig e filmen, káprázatos kiállításal. Douglas Fairbanks a világ legjobb filmszínésze játsza a bagdadi tolvajt (Achmed herceget) és izgalmas hosszú kalandos küzdelem után elnyeri a királylány kezét. A filmben látható »Repülő szőnyeg«, 100.000 katonai elővárázslása a föld alól. »A tenger alatti kristály palota« a filmtéchnika legcsodásabb alkotása. A bagdadi tolvaj az a film, melyet minden moziba járó embernek okvetlen meg kell néznie. A bagdadi tolvaj a legdrágább film, amely eddig Brassóban futott. Mindkét rész 12 felvonás egyszerre kerül bemutatásra, amiért is a helyi árak igen mérsékelttel emeltek. A film a brassói Concordia Filmvállalat büszkesége. Jön: »A zarándok« Chaplin 6 felvonásos vígjátéka.

— **Francia szakésművészeti és cukrásztanfolyam.** Helwig G. János, az angol királyi követség és a budapesti udvari Marsalkonyha volt főszakácsa, az 1914 évi országos szakésművészeti kiállításon nagy aranyéremmel kitüntetve, Brassóban úrilányok és asszonyok részére magasabb színvonalú főzőkurzust nyit január végén. Érdeklődések Orghidan és Czelli Károly-féle cse megezületben megtudható.

A Brassói Lapok hirdetéseit naponkénti százezer ember olvassa

Amint a repülőgépről látni lehet: a bécsi Karleplatz kertjei apró tintafoltoknak látszanak.

— Az Ivria S. C. február 14-én tartja a Gewerbevereinban művészi műsorral egybekötött táncestélyét.

(*) Személyazonossági fényképre mindenkinek szüksége van. Ajánlatos idejében elkészíttetni, hivatalosan előírt nagyságban, keresztes fényképésznél. Brassó, Kapu-utca 2 szám alatt.

Elismerten a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár. Részenként több mint 24000 címszót tartalmaz. I. Román-Magyar rész füze 80.—; II. Magyar-Román rész füze 80.—; a két rész együtt kötve egész vászon kötésben 180.— lej; diszes félbörkötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya.

IRODALOM, MŰVÉSZET

Rabindranath Tagore: Gora

Megjelent a Regény Mesterei című sorozatban; fordította Kelen Ferenc. Nyolcadrét alak 328 lap. Pantheon kiadás Budapest 1926. Ára füze 190, kötve 260 lej. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályában

Megjelent a Regény mesterei című sorozatban. Fordította Kelen Ferenc. Nyolcadrét alak 328 lap. Pantheon kiadás Budapest 1926. Ára füze 190, angol vászonkötésben 260 lej. Kapható minden jobb könyvkereskedésben. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályában.

Már irtunk egyszer a Pantheonnak a Regény mesterei című ujonnan megindított sorozatáról, amely olyan kitűnően válogatott regényeket ismert meg a magyar olvasókörzéséig. De ezek közül a művek közül is magasan kiemelkedik Rabindranath Tagore regénye, a Gora.

Ahinduk nagy prójának minden egyes műve tiszta irodalom. Az európai olvasólagó rénk egyelőre egy sora mellett sem tud komolyan elmerülni de alig van regénye, amelyben problémát annyira az európai életből szakadtak volna ki, mint ami ennél a nagyszerű írásnak ad tárgyat és külön levegőt. Tagore itt a nemzet és a hit problémáit boncolgatja s a főhős alakján át ő maga világít előttünk, ahogy az igazi, benső hazafiság és a külső, formalizmuson nyugvó fanatizmus között keresi, hol van az igazság s hosszas vívódás után és egy élet külső igazságának összeomlása után az előbbi választja.

Ennek a regénynek a kerete ugyanaz az India, amely még sohasem szólalt meg olyan érthetően az európai lélek előtt, mint Tagore műveiben és amely semmiben sem akar másnak feltűnni, mint ami valójában, — csak azért, hogy Európának tessenek. Gora alakja, a főhős semmiben sem európai, csak lelkében örök emberi. Problémái a hindu népnek, a hindu vallásnak, a kaszt-szerkezetnek, a régi szertartásoknak, az új levegő áramlásának, a kiközösítésnek számunkra, érthetetlen problémáit tárják fel de amit nem értenénk meg, ha csak néprajz lenne, itt sikoltó emberi igazságokká szélesedik és mindnyájunkhoz egyformán szívbe markolóan szól. És az a Gora, aki a hindu világ most folyó újjászülésének sorsdöntő napjaiban ott áll az ódon formalizmus és a modern szellem képviselőjének a frontján, aki egész ifjú életének minden erejével a hagyományok mellett harcol mert ebben látja népének szilárd életlehetőségeit, épen olyan tökéletes európai, amilyenek ma, a nemzeti gondolat újjáéledésének napjaiban és harcában a mi konzervatívaink.

Hogy igazán óhítt lehessen, az anyjával is szembe fordul és elhallgattatja a szíve első fellángolását. Mindent otthagy, hogy igazán hindu maradjon abban az értelemben ahogy ő a tökéletes nemzetiséget értelmézi, s a regény végén egyszerre összeomlik a lelkében épített templom, mert kiderül, hogy ő maga nem is hindu, hanem csak hindu szülők nevelése, akik a maguk életének kockáztatásával mentették meg az életnek s ugyan csak az életük szüntelen kockáztatásával nevelték fel igazi hindunak. S a Gora felke erre a felfedezésre egyszerre megtalálja önmagát: nem az európai akinek nyomát sem találhatja meg lelkében, s akit nem is keres és aki nem is érdekli többé, hanem az igazi hindut, aki nem a formákat, hanem a lényegét keresi, aki nem a

Enrico Toselli, zongoraművész, aki rövid ideig férje volt Mária Lujza volt szász trónörökösnek (Később Montignoso grófnőnek) most halt meg 43 éves korában.

tétlen megállásban, hanem a biztos haladásban keresi népe jövőjét és ezen a hűdun keresztül megtalálja az örök embert, aki felül áll minden formalizmuson és ebben a teljes szabadságában mégis csak a maga nemzétét keresi és szolgálja.

Tagorenak csodálatos írói képességei nagyszerűen bontakoznak ki ebben a regényben is. Ez az író sehohsem tűnik fel mesterembernek, mert alkotása végéig az igazi írói ihletnek a műve. Emberformáló készsége csodálatos és méltó az előadásnak ahhoz a végtelen és nemes egyszerűséghez, amely a legnagyobb kérdések boncolgatására épen olyan alkalmas, mint arra, hogy egy gyöngéd női léleknek kikutathatatlan szenvedéseit fesse.

Rabindranath Tagore ró a szónak a legnemesebb értelmében. Abban a régi és igazán nemes értelemben is az, hogy regényei csakugyan megmészelelen bennünk, fel-emelik a lelket, a szépségnek, a jóságnak és az igazságnak csodálatos fürdőjét adják az emberi léleknek. S nem véletlen, hogy ma egyetlenegy európaire sem tud olyan nagy és általános hatást gyakorolni az európai olvasóra, mint ő. Tagore alakjai valószínűen tökéletesen életteljeseknek hatnak odahaza; itt Európában pihentető, hogy végre olyan alakok ezek, amelyek nem azzal igyekeznek reánk hatni, hogy a mindennap körülöttünk mozgó emberek és alakok fárasztó mintáit mutatják. Új kontosben mutat Tagore régi az örök igazságokat és ez oka annak, ha teljes lélekkel belé tudunk merülni és élvezni, mint a szépségnek egy el nem homályosítható megnyilvánulását.

Tagore irodalmi nagysága teljes fényben ott ragyog ebben a regényében.

— A Wiesenthal nővérek második táncestélye. A második estélyre szóló jegyek nagy része már szintén elkelt. A művésznők harmadik estélyt semmi körülmények között sem adhatnak, mivel körutjukat kell folytatni. Jegyek 11—1 óra között a Klingsor hangversenyirodánál kaphatók.

MEZŐGAZDASÁG

I. Gabona, gumós és szálas takarmány piac.

Belföld.

Brassó. 100 kgrk-ént lejben. Buza 1000—1050, rozs 700—750, sörárpa 550—580; zab 520—550, lenese 1000—1300, szemes tengeri 520—550, fehér bab 650—700 burgonya 180—200, laza széna 250, szalma 160.

Külföld.

Chicagó termény tőzsde. Zárleti árforlyamok. Buza májusra 173 és háromnyolcad,

(175 ötnyolcad), júliusra 150 ötnyolcad (152 egynyolcad), szeptemberre 143 (144 ötnyolcad). Tengeri májusra 83 hétnyolcad (85 és fél), július 86 (87 és ötnyolcad), szeptemberre 87 és fél (89). Zab májusra 45 (45 és háromnyolcad), júliusra 45 és háromnyolcad (46), rozs májusra 108 és hétnyolcad (110 és egynegyed), júliusra 108 és egynegyed (108 és háromnegyed) cent per bushel.

Budapest. A tőzsde tanács hivatalos árai: Buza 415—425, rozs 245—247 és fél, takarmányárpa 235—250, sörárpa 295—330, zab 245—260, tengeri 180—182 és fél ezer korona.

Bécs. A buza a csekély kínálat folytán szilárd, rozs és zab elhanyagolt. A tengeri tovább lanyhult.

Belföldi buza 47.50—48 ab állomás, 77 kgr magyar tiszavideki 242 angol shilling ab Braila. Pestvidéki rozs 27.50—28.50, árpa 1.80, cseh korona ab Marxhegg, jugoszláv és magyar zab 28.50, lengyel 26.50—28.50 osztrák shilling, tengeri 90 cseh korona márciusra, áprilisra 140 cseh korona ab Bécs.

Zombor. Tengeri kivételével az irányzat szilárd. Buza ab Ujvidék 295—300, bácskai rozs 200—250, zab 180—185, takarmányárpa 140—155, sörárpa 180—190, új prompt tengeri 112.50—117.50.

Állatvásár.

Belföld.

Brassó. Előszulban kifóra lejben: Export ökör 20—24, sertés hizott 32—34, igás ökör darabja 9000, lónak darabja 3000—10000, luxus lónak 14000—20000.

Külföld.

Budapest. Vágómarhavásár. Az irányzat lanyha volt, az összes minőségek a hét folyamán ötszáz koronával olcsóbbodtak.

Sertésvásár. A ferencvárosi sertésvásárokra az elmúlt héten összesen 14340 darab sertést hajtottak fel. A hét első napjaiban az irányzat szilárd volt, élénk forgalom mellett az árak azonban változatlanok maradtak. Az időjárás enyhülésével a vásárok irányzata el lanyhult és a kereslet lényegesen visszaesett, ami 500 koronás olcsóbbodást idézett elő az összes minőségeknél.

Árak: előszul kg-ként: zsirsértés öreg előrendű 16.5—17, másodrendű 16—16.5, fiatal nehéz 18—18.5, közép 16.5—17, könnyű 14—15 szedett közép 16—16.5 ezer korona.

Brassói piaci árak január 23-án: Marhahus levesnek 24—26 lej, marhahus pecsenyének 38—40, sertéshus combja 42—44 lej, zsir szalonna 50, zsir 70, tojás darabja 2.80—3; csirke párja 90—140 lej, maximált árak.

SPORT

(x) A vadászhadtest skyversenyei. Szerdán és csütörtökön január 27 és 28-án tartja a vadászhadtest skyversenyeit, amelyek Gavanescu tábornok, a vadászhadtest új parancsnoka jelenlétében folynak le. A verseny a Warte területén, a járványkórház közelében levő célnál lesz.

(x) A brassói sportkerület ülése. Január 29-én este félkilenc órára hívta össze a kerületi elnök a tisztí kaszinó helyiségébe az FSSR Brassó kerületi csoportját rendes ülésre.

(x) Blák közgyűlése. A brassói kerület bíralt a bírótstület vezetősége január 28-án este félkilenc órára hívta össze közgyűlése. A közgyűlés helye a Vigadó vadászterme.

(x) Jakobi legyőzte Pécsit és Mechlovitsot Berlinben. Berlinből jelentik: A német asztali tenisz bajnokság befejezése után a sárga-fehér serleg mérkőzéseire került a sor. Jacobinak sikerült a bajnokságban szenvedett vereségért honfitársain elégtételt vennie: megverte mind Pécsit, mind Mechlovitsot és ezzel megnyerte az értékes serleget. Az előnyversenyben Freudenheim az osztrák bajnok győzött a német-angol mérkőzés pedig a németek 8:4 arányu győzelmével végződött.

1200
lej
értékű elsőrangú
zeneművet nyújt 180.— lejért
az új Moravetz Karácsonyi Album
1925—1926.
Postán megrendelhető a
Brassói Lapok
Könyvosztálya-tól.

A jánosvázi csillagok

Elbeszélés

Irt: Sz. SZIGETHY VILMOS 7

Szluha Bandi mindenekelőtt beljebb került.

— Megengedi, hogy helyet foglaljak?
— De csak úgy, ha nem táncol.
— Sőt bocsánatot kell kérnem, mert hogy nem is tudok.

Giza akaratlanul is elnevette magát.
— Tudom, hogy min mulat, — mondta a fiú — én is éppen arra gondolok. A tánciskolára. Emlékszik-e, hogy az öreg Gaidusok minden igyekezete megtört az én melegségemen. Istenem, mennyit mulathattak maguk rajtam, mikor a két lábom négyfelé szaladt!

A lány igyekezett komoly lenni.
— Nem csupán táncból telik ki az élet.
— Tudom, tudom, de nem árt ha ahhoz is ért az ember. Eddig még nem éreztem a hiányát, de jöhet idő, hogy megint nevétségessé válok. A mi városunk ugyanis olyan mulató, én pedig nem értek ehhez a sporthoz.
— Hát mit csinált eddig?
— Tanultam. Attól aztán nem értem rá mást.

— Hallja, Bandi, milyen oktanul fárad maga. Hát mire való magának a tudomány? Akire olyan nagyon vár!

— Nekem a tanulás gyönyörűség volt, a lelkem vágyódását elégítettem ki vele. Nem árt az, ha van valami az ember kezében! Használom-e valamikor a diplomámat? — az Isten tudja, ez megint más kérdés.

— Ha szabad kérdeznem, milyen diplomája van? Mert olyan titokban tartotta eddig, hogy senki sem tudott róla.

— Tanár vagyok. Nem a pálya vonzott, ahhoz sokkal kevesebb az öröm, semhogy prelegálni tudjak a katedrálról, de szeretem a művészetet, el tudok órákon át buvárkodni a régi klasszikusokban, mindenek fölött pedig leköti a természet. A legtitkosabb vágyam, hogy egy kis csillagvizsgáló tornyot szereljek föl magamnak.

Giza úgy szivta magába a szavakat, hogy egészen ellágyult az ábrándozásban.

— Azt hiszem, a csillagászat a legszebb tudomány.

— En is úgy vagyok vele. Főlemelő dolog ismerni az égitestek útját, kiszámítani, hogy merre jár az üstökös, mikor érkezik meg, tudni annak minden apró mozdulatát, ami mellett az emberiség tulnyomó része hidegen elhalad. Mi a meséket beleszöjjük a valóságba és szebb meséket adunk helyettük, mert bizonyosságokról beszélünk.

— Oh, én annyiszor elnézem a csillagos eget, annyi gondolatot tud adni!

— Hát még ha közelebből ismerné őket. Így rideg égitestek, pedig lehetlenség föl-
télvezni, hogy ne lenne bennük is élet.

A földi ember nagyra van a maga parányi életével, tökéletesnek képeli magát, ha föl-
talált valamit. Leköti a természet sok titkos erejét, a maga szolgálatába kényszeríti és parancsol a titokzatosnak, a rendkívül hatalmasnak. Emellett azonban csak a homályban tapogatózik, mikor sok ezer év előtti világok kultúrája után kutat a értelmfelelő áll meg valami csekélyesség előtt, amelynek csupán a formáját látja, de amelynek a maga korára gyakorolt jelentőségével nem lehet tisztában. Hát tudjuk-e egyáltalában csak a századrészt is annak, amit az aegyptomiak tudtak? És van-e fogalmunk róla, hogy nálunk milliószorta nagyobb égitesteken milyen fokon áll most a kultúra? Higgye el, a legveszedelmesebb dolog ifyesmivel foglalkozni, mert még a legridegebb tudóst is elragadják a lírai érzések, nem csupán a magamfajta kisembert. Ezer kérdés van és nem kapunk rájuk megközelítő feleletet sem. Hol kezdődik és hol ér véget ez a nagy út, amit a saját fogalmaink szerint, amelyekben kerítése van minden háznak, — végtelenségnek nevezünk. Megmagyarázhatja-e az emberi ész már pusztán azt is, hogy mi a végtelenség? Van-e szerves élet a csillagokban? Mikor lefut az égről egy csillag, a szántóvető ember mélabusan mondja, hogy meghalt valaki. Pedig egy másik égitest da-
rahója került hozzánk, meteorokévekben pedig már sokszor találtak szénét. Ez életet jelent. Milyen ott az élet? Milyenek a megél-
hetési viszonyok? Olyan-e az ember, amilyenné minálunk alakult ki? Ugy vesz léleg-
zetet, mint mi? Szokásban erkölcsben valja-e, ami a földön alakult ki évezredek alatt és alakul át minduntalan?

Folytatjuk.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

KHASANA

UJDONSÁG

A Khasana gyártmányok kedvelőinek köre mind jobban és jobban kiterjed. Ma a Khasana cikkek már az egész világon ismertek és a Khasana fogyasztók száma milliókra rug. Gyárunk újabb négy Khasana-ujdonságot hozott piacra, melyek méltó feltűnést keltettek és most már a legtöbb szakmabeli üzletben kaphatók.

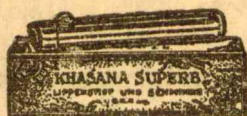
KHASANA-SHAMPOO

A Khasana-Shampoo a haját dúsá és la-
zává teszi, hatásában gyöngéd és így nem
okoz bőrvörösséget. Használata után a
hajból még sokáig az elmúlhatatlan „Kha-
sana” pompás illata árad. Nagy tetszésre ta-
lál az egyszerű csomagolás, zselatin-tokban.

A tok kétszeri használatra elegendő
Ajándécsomag 6 tokkal.

KHASANA SUPERB

DISZKRÉT AJAKPIROSÍTÓ.

Az arcfestészet terén fontos újítást jelent.
A „Khasana-Superb” majdnem szintelen ir,
mely egy pillanat alatt rózsás ajkakat és
enyhén színezett arcot ad. Uj, tökéletesen
természetes hatása és színtartóssága. Színe
fürdésnél sem tűnik el és még csók által
sem mosódik el. A hölgyek régi vágya, ime
teljesült.

Arany tokban.

KHASANA-EAU DE COLOGNE

A Khasana Eau de Colo-
gne újabban gyönyörű kis
törvényesen védett fecs-
kendő-dugóval ellátott pa-
lackokban kerül forgalom-
ba, hogy azzal olyan elter-
jedést biztosítson gyártmá-
nyunknak, melyet kiváló
minősége alapján megerde-
mel. Ez a palackforma
utazásra is kiválóan alkal-
mas. A Khasana Eau de
Cologne, nemcsak közked-
velt üdítő-szer, hanem ki-
válóan használható mosó
és fürdővízbe keverve, vagy
mint illatszert és szoba-
parfum.

50 cm. üveg
100 cm. üveg

Parfüm
Zsebpuder
Fürdőszó

Férfi
Toalettvíz
Brillantine

DR. M. ALBERSHEIM * FRANKFURT A. M.

Finom illatszerek gyára.

ALAPITTATOTT: 1892

Vezérképviselőt és lerakat Románia részére: „Gea“-Kraier R.-T. Temesvár, I. Strada Gheorghe Lazar.

245

FIGYELEM!

Ki akar jól, olcsón és tisztán étkezni?

Az siessen és tegyen próbát
az újalakított és átszervezett

„Transsylvania étterem”-ben!

Pontos, figyelmes és gyors kiszolgálás!

Hirneves szakácsok által készített izletes ételek
és elsőrangú erdélyi és regáti fajtörök.

Speciális ételek és italok

Román, német és zamatos magyar konyha.

Étlapok és kiszolgálás mindhárom nyel-
ven, kipróbált és régi módszer szerint,
kitűnő alkalmazottakkal!

Szolid és olcsó árak. Abonnement.

Bankettek, lakodalmak, ötórai-teák, táncvigalmak
stb. részére kellemes, tágas és jól fűtött termek
állnak mindenkor rendelkezésre. / Intim mulatsá-
gok részére szeparé, záróra meghosszabbításával.

Elsőrangú szalon- és cigányzene!

A n. é. közönség szíves és meleg pártfogását kéri
az új tulajdonos:

VASILIE DEJAN.

Levelezőnő

gyors- és gépirónő, aki a magyar nyelven kívül a
német és román nyelvet is úgy írásban, mint szóban
jól bírja, azonnali belépésre felvétetik. Bizonyítvá-
nyokkal felszerelt ajánlatok a fizetési igények meg-
jelölésével nyújtandók be.

„Hess”

Első Erdélyi Cukorka és Csokoládégyár R. T.-hoz
Brassó, Gácsmajor 3.

5319

17—1926 t. szám.

Árverési hirdetmény.

A vámvonalon belül és kívül fekvő vá-
rosi utakra az 1926. évben szükségelt kavics
és fővény mennyiségek szállításának ki-
adása céljából, valamint az utcai sár elszál-
lításának biztosítása céljából f. é. február hó
22-én délelőtt 9—11 órakor a városi gazdasági
ügyosztálynál, Ötvös-utca 5 sz., II. em., 3
ajtó alatt írásbeli nyilvános ajánlati tárgyalás
tartatik.

Az érdeklődők felhivatnak, hogy saját ke-
züleg aláírt, szabályszerűen bélyegzett, valamint
az illető árjegyzékkel és a meghatározott bá-
natpénzzel ellátott ajánlataikat a fent nevezett
időpontban a városi gazdasági ügyosztály fő-
nökének, illetve helyettesének nyújtsák át.

Az ajánlati és különleges feltételek az ár-
verés napjáig a városi mérnöki hivatalnál a
hivatalos órák alatt betekinthetők. Még külö-
nösen megjegyzendő, hogy szabályellenes, el-
késetten beadott, utó- vagy felvilágosító ajánla-
tok nem vétetnek tekintetbe.

5322

A polgármester.

Fényképezőgépek

175

Legnagyobb választékban

GUST HERMANN

fényképészeti és sportáruházában

Brassó, Rózsa-tér 10.

Másodnaponként

kirakatomban

uj

függönyöket, bútorszöveteket,
asztalterítőket és tapétákat
állítok ki.

Julius Nedoma

Brassó, Kapu-u. 13. Telefon 5-73.

SPHINX

edények nehéz, elpróbtathatlan edények,

SPHINX

edények világhírűek kitűnő minőségük révén.

SPHINX

edények acéllemez edények, tartós zománcal.
Használatban sokkal olcsóbb, mint bármely más
edény, mivel tartóssága határtalan.

Árak:

Fazekak: 2 2 1/2 3 4 5 liter

Darabja: 134-40, 151 —, 168 —, 201 50, 235 — lej

Serpenyők: 1 1/2 2 3 2 1/2 3 1/2 liter

Darabja: 107 —, 134-40, 168 —, 151 —, 185 — lej

Nagy raktár

KAMNER & JEKELIUS cégnél,

Brassó és Segesvár.

Egyetlen háztartás

sem nélkülözheti Krbkne

A háziukrászat

kézikönyve

cimű elsőrangú téstáskönyvet. Több száz
receptje világos és pontos utasítást ad a
túrós csuszától, káposztás-kockától — a
boszorkánykrém, ananász-parfait és fő-
tött datolyáig minden háziilag előállít-
ható sütemény elkészítésére vonatkozólag.

Ötödik javított kiadás. Most jelent meg.

Tartós felvázson kötésben, ára 40 — lej.

Kapható mindenütt. — Postai megren-
deléseket azonnal elintézi a kiadó
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 4 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej. — Állást keresőknek 25% engedmény.
Legkisebb hirdetés ára 40 lej.

Aróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben,
pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt
kérdőzősködésekre válaszolunk.

Bejárónő keresetlik
napi 2—3 órára a Porond
terre lehetőleg keveset ne
mefül vagy románul is be-
szeljen. Cim 52 8 sz. alatt
a kiadóban.

Főmőlnár jó munka-
erő azonnali beépésre ál-
lást keres. Utiköltés meg-
terítése elleneben szemé-
lyesen bemutatkozik. Er-
csey Gyula, Dársje, Jud
Brasov. 5303

Románul tanulók,

vagy tanulni szándéko-
zók csak a Dr. Dávid
György féle román nyelv-
tant, valamint a hozzá-
való nagy zótárt fogad-
ják el, mert ezek segit-
ségével lehet a legjob-
ban, legkönnyebben és
a leggyorsabban megta-
nulni románul. Kaphatók
minden könyvkereske-
desben. Kiadta a
Brassói Lapok
Könyvosztálya

Jó szakácsné keres-
tetik gyorsan hazas-
párhoz jó fizetés mellett.
Ajánkozná Dr. L. Atha-
násiu, C. F. R. műhely-
ben. Nagyatomás. 5287

Szovátán Alsóföldtete-
pen egy kettős családi
masszív ház kedvező fel-
teletek mellett eladó. Ér-
deklődni Tőkés Lajosnál
Szovátán. 5283

Elsőrendű szócisz, gaz-
datiszt, marc us eljere
állást keres. Megcise-
seket „Megbízható 5282”
címen a kiadó továbbí-
tja.

Malmot keresek 2—3
járatot használni. Aján-
latokat Kiss Imre Recaş,
Jud. Timiş Torontal ker.
5281

Külön bejaratu butoro-
zott szobát keresek lehe-
tőleg fürdőszoba haszná-
lattal a belvárosban. Aján-
latokat „Uri asszony 5280”
jeligére a kiadóba kérek.

2 nagy színes veranda-
ablak eladó Kénsavgyai
melletti gazdaságban. 5275

2 modern szán eladó.
Szentcs, Kőbánya-utca
29. 5261

Fűszerkereskedőse-
géd keresetlik azonnali
felvételre. — Ajánlatokat
„Megbízható 5276” jel-
igére a lap kiadóhivata-
lába kérünk.

Butorozott szobát kü-
lön bejárattal, villanyvi-
láztatással és cserépkály-
hával keres magános ur.
Ajánlatokat 5274 sz. alatt
a kiadóhivatalba

Kiadó azonnali hónapra
vagy évre butorozatlan
2 szoba, függő, vagy
kereskedelmi irodának
vagy orvosi rendelőnek
a Fellegváros alsó részén
(Doctor setatér) épült új
villában. Tudakozódni le-
het a törvényszéken az
igazgatónál II. em. 102.
5273

Keresetlik egy kisebb
mezőgazdasághoz minden
tekintetben megfelelő szar-
kacsó Alánlatok. Fize-
tés megje ölés 5263” jel-
igére a kiadóba.

„Ernemann” mozigép
teljes felszereléssel majd-
nem új. 2 hónapja hasz-
nált olcsó árban eladó.
Recordfilm Brassó. 5262

Ólomzárólt külföldi
lakarmányrépawag,
lóhere és lucernamag,
konyhakerti magvak
prima minőségben rakta-
ron. Bartha Árpád. Sep-
siszentgyörgy - St. Gheor-
ghe. Fiók Kezdővársárhely.
5225

Egy jobb butorozott
szoba kiadó két fiatal
embernek. Cim 5310 sz.
alatt a kiadóban.

A Dr. Dávid György-féle ro- mán nyelvten

es egykorló könyv az
egyetlen rendszeres nyelv-
tan, amely már az új vi-
szonyoknak megfelelően
annak fő jellemzőit le-
vel készít, hogy tanító
nélkü, minél könnyeb-
ben és tökéletesebben
leghyén elszájltható a ro-
mán nyelv. Ára füzve 80,
költve 100 — lej. Kap-
ható mindenütt. 5270

40 HP. félstabil gőz-
gép első Magyar Gaz-
dasági 8 légkörös hasz-
nált olcsón eladó. Eco-
nomia Kereskedelmi és
Ipari r. t. Oradea. 5162

„Wagner” gyártmányu
székizgép 30 szodás-
füveggel eladó Rosmann
és Löwnefel Alba Iulia.
5241

Eladó egy Ranzon an-
gol gyártmányu 6-os cső-
lő garnitúra, kazánnal,
keves javítás mellett
üzemképes, utolsó ára
80 000 lej és egy Nichol-
son 900 mm-es csőplő-
garnitúra Fordson trak-
torral és Olivei szántó
ékekkel, egy évig volt
használatban. Megtekin-
tető a községi bírónál
Árapatakon, Háromszék
megye. 5317

Kitűnő házikosztot
kaphat két-három uriem-
ber. Kolostor utca 16 sz.
az udvaron hátul 1. eme-
let. 5308

Egy dró jó állapotban
levő negy légkörnyomásu
tüzes-lokomobil eladó.
Cim Pál Peter Gyergyó-
szentmiklós. 5309

A csikóze. edai Royal
mozgósínház február
1-re mozigepeszt keres.
Fizetés megégyezés sze-
rint és lakas. 5325

Különbejaratu buto-
rozott szoba kiadó, eset-
leg kisasszony lakótárs-
nót keres. Hátulsó kőba-
nya 23 5323

4 dró Dobermann kutya
fajlevéllel eladó. Cim 5312
sz. alatt a kiadóban.

Üzlethelyiség, új, sür-
gösen kiadó. Cim 5313
sz. alatt a kiadóban.

Olcsón eladó ház 3
szoba, 5 előszoba és 3
konyha, mellékhelyiségek-
kel és nagy udvarral
együtt olcsón eladó. Fe-
rencz, Gyár-ut 116/3 5314

Üzemképes cserép-
gyár eladó. Körösi Sándor
Szalard 5315

Moz. Komplet moz-
berendezés 6 HP. benzin-
motor t5 voltos dynamo,
Ernemann veritőgép, tü-
körlámpával, kapcsolóval
együtt, esetleg részben
olcsón eladó. Wiesner
Temesvár, Piața Așanesti
14. 5317

Eladó Mihaileniben
kelyszentmihályon).
varhely megye, U-
helytől és Székelyke-
tűrtől 15—15 km-re
üzemben levő mezőga-
sági szeszgyár fele
4 hold területtel, m-
épületekkel, 50 dró
nek hízó istállóval 80
lej. Cserép és tegla-
fele része 4 hold ter-
tel és felszereléssel 2
lej. 70 hold száraz-
kaszáló 1,400,000 lej.
hold erdő 280,000 lej.
udvari belsőség 6 sz-
lakással, gazdasági
letekkel, 3 hold ter-
4:0 000 lej. Egy par-
belsőség házzal, 10
területtel 50,000 lej.
sen 3,180 000 lej. En-
ni lehet Farkas Mar-
Miercureaniraj (Ny-
szereda) és Rosmann
dornal Odorheiu, B-
utca 10 sz.

Hölgyek unalmas
téli estéinek
legnemesebb és leg-
hasznosabb szórakoz-
tatója a kézimunka-
zás. Szép, ledönt-
ható kezimunka ma-
tákat tartalmaz az
egyetlen magyary-
vú kézimunka díval-
lap: a „Tündérjáték”
7. és 8. szám márcsai
korlatolt mennyise-
ben kapható a Brassó
Lapok Könyvosztályán.
Egy-egy szám an-
nagyított minták
tartalmazó mellett
vel együtt 60 —
Portóköltség és aján-
lási díj 8 — lej. A
handó előjegyzéseket
és előfizetéseket
elfogadjuk. 5306

Kiadó két szoba kor-
Azonnal beköltözhet.
Raktárház u. 19 szá-
szemben.

Örökre fogadoat
ró és kettő és fél év
egészséges arva fru-
meket. Ajánlatot a
kiadóba „Jószívú”
jeligére.

Record és
Schöne Wiener

1/4 évre házhoz
litva 80 lej.

Elekes hírlap
Kapu-utca 32

Nagy leltárkiárusítás,

mélyen leszállított árakon

1926 jan. 25-től, febr. 6-ig

I. Teutsch & Co. R. T., Itag cég

gyári lerakataiban Brassó, Kapu-utca 6 és Hosszu-utca 20 szám alatt